

bir öyküden yola çıktım. Çocuğunu çok özenli bir şekilde okula getirip götüreren bir anne vardı. Bir sonraki sene farklı bir şey gördüm. Çocuk, anneyi gezdiriyordu. Anne bir travma geçirmiş ve bebekliğine dönmüş. Bunun çok ilginç bir hikâye konusu olacağını düşündüm. Fakat bu bir yandan çok dramatik bir hikâye. Çok dramatik hikâyeler çocukları eziyor ve çocukların özgürlük duygusu zedeleniyor. Fakat sonra hikâye kendiliğinden yazıldı ve mizahi bir kitap oldu. Ben yazdığım hikâyelerin çok farklı katmanları olsun istiyordum. Çünkü hem çocuklar hem de büyükler böyle yaşıyor. Bebek Annem de böyle, pek çok toplumsal konuya temas ediyor.

Kitaplarınız çocukları nasıl etkiliyor ve sizce çocuklar bu kitapları nasıl algılıyor?

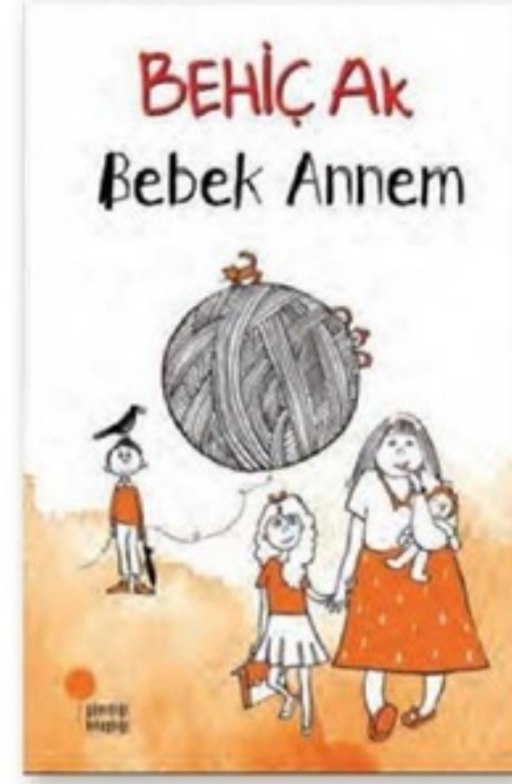
Genel olarak aldığım yorumlar, çocukların kitaplarını rahat okuduğu yönünde. Kitabı büyükler de severek okuyor. Böylece büyükler ve çocuklar arasında bir paylaşım oluyor. Ben ilk çocuk kitaplarımı 3-6 yaş arası çocuklar için yaptım. "Picture book" diye tabir edilen bu kitapları Türkiye'de yayımlamadım. Çünkü bu tarz o yıllarda Türkiye'de yoktu. Ben büyüklerin ve çocukların beraber okuyabildiği kitaplar yapmak istiyordum. 3-6 yaş çocukların okuma yazma bilmediği bir dönem. Bu yüzden hem büyüğün hem de

"Eskiden hepimiz mahalle okuluna giderken son yıllarda bu küçümsendi. Bu modeli Avrupa hala kullanıyor, İstanbul'da ise öyle değil. Bir okulda toplanan çocuklar birbirlerinin evlerini ya da sokaklarını hiç bilmiyor. Biri Mars'tan, biri Venüs'ten gelmiş gibi okulda karşılaşıyorlar."

çocuğun sıkılmadan okuyacağı kitaplar yapmak istedim. O yaşlarda okunan kitaplar, büyük ve çocuk arasındaki ilk ve belki de son entelektüel ilişki. Birlikte okunup ortak bir kültürel payda oluşturulsun duygusu çok etkiliydi bende.

"Bu çocuklardan bu büyükleri nasıl yaptınız?"

Çocuklar aslında, büyükten daha büyük olabiliyor. Büyükler tek boyutlu olarak belli bir işle kısıtlanmış durumdalar ve para kazanacağım, ev alacağım gibi amaçlarla hayatlarını sınırılıyorlar. Konular arasındaki yatay ilişkileri kaybediyorlar. Ama çocuk bir an çevre meselesiyle bir an bir kitapla ilgilenebilir. Aslında deneyimsizlik çok önemli bir şey... Biz hep deneyimi önemsiyoruz. Çocuk kitabı büyüklere deneyimsizlik aşılmalı. Çünkü deneyim yanıtıcı bir şey. Özellikle bugünkü toplumsal örgütlenme, insanları tek bir yöne evrilttiği için bu anlamda kazanılan deneyimler yanıtıcı ve hayatı algılamayı zorlaştırıcı. Çocuk kitapları büyüğün de yeniden bir şey düşünmesini sağlamalı. Büyükler de "Aslında ben de şunu düşündüm çok ilginç" diyebilmeli. Çünkü bir noktadan sonra çok yaratıcı çocuklar özellikle iş dünyasında çok kısır bir hale getirilebiliyor. Aslında şunu demek lazım; "Ya bu çocuklardan bu büyüklükleri nasıl yaptınız?" Bebek Annem, söylediğiniz gibi çok katmanlı bir kitap. Yeteneklerinin ve yeteneksizliklerinin farkına varan çocuklar, modern hapishanelere dönüşen süper güvenli toplu konutlar, tüketim çılgınlığına kapılan büyükler... Aslında bütün bunlar şu an içinde bulunduğumuz sistemin bir tezahürü gibi... Çocukları gözlemlediğiniz zaman, çocukların karakter farklılıklarını fark ediyorsunuz. Çocuklar da büyükler gibi çoklu karakterlere sahip. Çok becerikli olan bir insan, bazı konularda çok yeteneksiz olabiliyor. Bizdeki eğitim sisteminin rekabetçilikten çok sayısal rekabet üzerine kurulu olması büyük sorun. Ne kadar soru yaptın, kaç doğrun var gibi şeyler

var. Eğitim çocukları geliştirmiyor ve belli bir yöne doğru itiyor. O itiş sırasında da çocuk büyümüyor. Batılı eğitimde çocuklara az şey verilerek çocuğun büyümesi sağlanıyor. Bizdeki eğitimde ise çocuğa çok şey veriliyor. Çok kısa bir süre içerisinde çocuğun kendi kendine öğrenebileceği bir şey, en baştan öğretiliyor. Oysaki İsveç'te bu öyle öğretilmiyor. Önemli olan çocuğun kâğıdına müdahale etmemek. Çünkü bu güven kırıcı bir şey. O güven kırıcılığının oluşturduğu travma sonradan onarılacak bir şey değil. O yüzden çocukları rahat bırakıp onlardan bir şey öğrenmeye bakmak gerekiyor.

Bilgiyi değil, bilgiye giden yolu öğrenmek

Türkiye'deki eğitim ve kurslarda sanki üçüncü bir göz var ve o göze iyi görünmek zorundayız. Oysaki öyle bir göz yok. Çocuk ve siz varsınız. Çocuk yaptığı şeyi yarım bırakabilir ama onu bir gün tamamlayacaktır. Öğrenmek analitik yani analiz etmekle ilgili bir şey, bilgiye giden yol çok önemli. Bilgi, belli bir analizle elde ediliyorsa değiştirilebilir de. Bizim amacımız bilginin değiştirilebilirliğini eğitimin içine sokmak olmalı. Sadece başarıya yönelik eğitim verilince o çocuklar başarısız oluyor. Çünkü